



T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 17/12/2024 15:43
Sayı: E-120.07.03-1549434
1
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI
7/17309
SK 26
ACELE

Sayı : E-72079556-610-14106078

Konu : Soru Önergesi (7/17309)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.10.2024 tarihli ve 1513275 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Erzurum Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/17309 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/17309 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 6CC79361-5161-4D8F-B48D-63A9102FEB CD

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN

Çocuk Gelişimcisi

Telefon No:(312) 705 58 09



**Erzurum Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ'a Ait 7/17309 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Kadına ve çocuğa yönelik şiddetle mücadele çalışmalarımız; çok yönlü ve bütüncül bir yaklaşımla sürdürülmektedir.

Kadına yönelik şiddetin en uç boyutu olan kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına karşı her türlü şiddetin önlenmesi amacıyla “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı başta olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı ve çok yönlü biçimde devam etmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şu şekildedir:

- 2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun ve devam eden yıllarda ilgili alt mevzuatın yürürlüğe girmesi ve Türk Ceza Kanunu’nda kadına yönelik şiddet eylemlerinin daha etkin cezalandırılmasına yönelik yapılan değişikliklerle yasal altyapı güçlendirilerek kadına yönelik şiddetle mücadele bir üst seviyeye taşınmıştır.
- Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarına yol haritası niteliğindeki politika belgeleri, ilgili tüm tarafların katkı ve katılımlarıyla düzenli olarak hazırlanıp uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana 4 ulusal eylem planı hazırlanmış olup hâlihazırda 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı yürürlükte. Söz konusu Eylem Planı çerçevesinde 5 ana hedef (Adalet Erişim ve Mevzuat, Politika ve Koordinasyon, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, Toplumsal Farkındalık ve Veri ve İstatistik), 28 strateji ve 227 faaliyet yer almaktadır. Ulusal Eylem Planının etkin olarak hayata geçirilmesi hedefiyle Yıllık Faaliyet Planları hazırlanmaktadır. Ulusal Eylem Planının 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanmasını amacıyla Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları yürürlüğe konmuştur.
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede koordinasyon mekanizmalarımız hem ulusal hem de yerel düzeyde tesis edilmiş durumdadır. Bakanlığımız koordinasyonunda periyodik olarak her yıl bir defa toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu kadına yönelik şiddet konusundaki çalışmaları-gelişmeleri değerlendirmekte, bu konuda öneriler sunmaktadır. Kurul bugüne kadar 17 toplantı gerçekleştirmiştir. Yerel düzeyde ise 81 il düzeyinde Vali veya Vali Yardımcısı başkanlığında toplanan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonları” ile kadına yönelik şiddetle mücadelede il düzeyinde yapılan çalışmalar ve il eylem planlarının izleme ve değerlendirmesi en az 6 ayda bir gerçekleştirilmektedir.
- Bakanlığımız tarafından erken yaşta ve zorla evlilik oranlarının yüksek olduğu illere yönelik İl Eylem Planları kapsamındaki çalışmalarda, Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planları erken yaşta ve zorla evliliklerin yüksek olduğu ve depremde dolayı artma riski olan toplam 29 ilde yürürlükte. Ayrıca depremin ardından 81 İl Müdürlüğümüzde depremzede vatandaşlara yönelik erken yaşta ve zorla evlilikler kapsamında farkındalık çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle

Mücadele İl Eylem Planlarında bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları, erken yaşta ve zorla evliliklerin araştırılması, görsel yazılı materyal hazırlanması, kız çocuklarının rol model kadınlarla buluşmalarının gerçekleştirilmesine yönelik hedef ve faaliyetlere yer verilmiştir.

- Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esaslı ile yürüten merkezlerdir. Hâlihazırda 81 ilimizde 82 ŞÖNİM hizmet vermektedir. Nüfusun yoğun illerde ikinci ŞÖNİM açılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.
- Şiddete uğrayan kadınların şiddetten korunması, psikososyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri kadın konukevleri 81 ilimizde hizmetlerini sürdürmekte olup 112'si Bakanlığımıza bağlı olarak hizmet veren toplam 149 kadın konukevi bulunmaktadır.
- Hizmetlerin daha ulaşılabilir kılınması amacıyla Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuştur. Hâlihazırda 418 Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası ilçe bazında hizmet sunmaktadır.
- 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının elektronik kelepçe, mağdur koruma ünitesi, GPS ünitesi gibi teknik araç ve yöntemler kullanılarak coğrafi bilgi sistemleri üzerinden izlenmesi amacıyla Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı iş birliğinde Teknik Yöntemlerle Takip (Elektronik Kelepçe) Uygulaması yürütülmektedir. Uygulama 2021 yılı itibarıyla 81 ilimize yaygınlaştırılmıştır.
- Bakanlığımız bünyesinde hizmet sunan ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattı şiddete uğrayan ya da uğrama riski bulunan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı 7 gün 24 saat esasında ücretsiz olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca ihmal, istismar ve şiddet vakaları konusunda alınan ihbarlarda vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek ivedilikle müdahale edilmesi sağlanmaktadır.
- Bakanlığımız ve İçişleri Bakanlığı iş birliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için iletişim teknolojisinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak Kadın Destek Sistemi (KADES) hayata geçirilmiştir. KADES mobil uygulamasında yer alan acil durum butonuna basılması halinde acil çağrı merkezine ihbar düşmekte ve en yakın kolluk biriminin en kısa sürede mağdurun konumuna intikali sağlanmaktadır.
- Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunu mevzuat düzenlemeleri ve kamu politikaları detaylı bir şekilde ele alınmakta, koruyucu-önleyici hizmet kapasitesi nicel ve nitel olarak güçlendirmeye devam etmekte, konuya ilişkin olarak toplumun farklı kesimlerine ulaşarak algı, tutum ve farkındalığın olumlu yönde geliştirilmesi sağlanmakta, politika ve hizmetler veri ve istatistiklerle bilimsel temeller üzerine inşa edilmekte ve tüm bu çalışmalarla Türkiye'nin kadına yönelik şiddetle mücadelesi kararlılıkla sürdürülmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görevli

personeler ve toplumun farklı kesimlerine yönelik eğitim ve seminerler gerçekleştirilmektedir.

- Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projelerimiz devam etmektedir. Bu çerçevede; 2008 ve 2014 yıllarında yürütülen Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırmaları’nın üçüncüsü, TÜBİTAK ile iş birliğinde Marmara Üniversitesi tarafından Bakanlığımız ve TÜİK katkılarıyla Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme (1007) Programı kapsamında yürütülecektir. Verilerin toplanmasına dair saha çalışmasının 2024 yılı Kasım-Aralık aylarında tamamlanması planlanmaktadır. Alanda bir başucu kaynağı niteliğinde olan bu araştırma ile kapsamlı raporlar ve mikro verilerin yanı sıra geliştirilecek veri ambarı ile verilerin analizinde yapay zekâ algoritmaları kullanılabilir, zengin veri görselleştirme tekniklerinden faydalanılabilecektir. Ayrıca kadına yönelik şiddet mağdurlarının psikososyal iyilik halinin artırılması ve şiddet döngüsünün kırılması amacıyla sunulacak sosyal hizmetleri; bilimsel kanıta dayalı, sistematik, bütüncül ve mağdurların özel ihtiyaçlarına duyarlı şekilde yapılandırılan bir psikososyal destek modeli geliştirilecek ve bunun etkin olarak Türkiye genelinde hayata geçirilmesi için uygulayıcı ve eğitici programları hazırlanacaktır.
- 2024/6 sayılı Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı (2024- 2028), 15 Mayıs 2024 Uluslararası Aile Gününde yürürlüğe girmiş; Eylem Planının ilk yılına ilişkin izleme çalışmalarının 2024 yılı sonunda başlatılacağı ilan edilmiştir. İzleme çalışmaları dâhilinde yerel ve ulusal düzeyde Koordinasyon Kurulları oluşturulacağı, Kurulların sekreteryaşının Bakanlığımız tarafından yürütüleceği belirtilmiştir. Bu çerçevede oluşturulan “Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Koordinasyon Kurulu”nun ilk toplantısı, 13 Kasım 2024 tarihinde, Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde, Bakanımız Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ başkanlığında, Adalet Bakanı, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Diyanet İşleri Başkanının yanı sıra pek çok üst düzey kamu yöneticisinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Türkiye’de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin bilgiler ve idari kayıt verileri, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. Bu doğrultuda bahse konu bilgi ve verilerin ilgili kurumdan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Ülkemizde meydana gelen kadına karşı kasten öldürme fiilleri Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı bünyesindeki uzman personel tarafından detaylı olarak incelenmekte ve tasnif edilmektedir. Kadın cinayetleri vakalarına ilişkin bilgi ve veriler üzerinde Polis Akademisi ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi tarafından vaka bazlı olarak detaylı nicel ve nitel analizler gerçekleştirilmekte ve ilgili raporlar kamuoyuna açık olarak yayımlanmaktadır.

Diğer taraftan Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocuğa yönelik her türlü istismarla etkin mücadele edilmektedir. Çocuğun mağduriyeti ile ilgili Bakanlığımıza intikal eden herhangi bir bilgi veya ihbar anında değerlendirilmekte, çocuk ve ailesi hakkında derhal sosyal inceleme yapılmaktadır. Yapılan inceleme sonucu çocuk ve aile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında ihtiyaç duyduğu koruyucu ve destekleyici tedbirler çerçevesinde desteklenmektedir.

22 Haziran 2024 tarihinde Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında “Çocukların Eğitim Süreçlerinin Güvenliğine İlişkin Koruyucu ve Önleyici Hizmet ve Tedbirlerin Artırılmasına Yönelik İş Birliği Protokolü” imzalanmıştır. İşbu Protokol ile tarafların iş birliği ve koordinasyonunda koruyucu, önleyici güvenlik ve eğitim tedbirlerinin yeterli seviyede alınması ve bu yolla çocuklarımızın bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki yönden nitelikli eğitim almış sağlıklı bireyler olarak yetiştirilmesinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasına istinaden Bakanlığımız açılmış davalara katılmakta olup adli süreçlere ilişkin yargılama aşamaları sonuna kadar titizlikle takip edilmektedir.

Bakanlığımız tarafından, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yürütülen soruşturma dosyalarına, 6284 sayılı Kanun kapsamında davaya müdahillik hususunun değerlendirilebilmesi için soruşturma sonucunun Bakanlığımıza tebliğ edilmesi talepli dilekçe sunulmaktadır.

Soruşturma sonucunun tebliği halinde, soruşturma sonucunda dava açılmış ve iddianame düzenlenmişse Bakanlığımızca davaya müdahillik hususu değerlendirilmekte, soruşturma sonucunda kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmesi halinde ise Bakanlığımızca bu karara itiraz hususu değerlendirilmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen olaya ilişkin Pasinler Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından açılan soruşturma devam etmekte ve Bakanlığımızca takip edilmektedir. İddianame kabul edildiğinde adli sürece Bakanlığımızca katılım sağlanacaktır.